

Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 7 februari 2013
Naam opsteller : Jennifer Dap
Informatie op te vragen bij :
Portefeuillehouders : Jan Mesu

Onderwerp: Gekantelde Wmo verordening

Aan de raad,

Beslispunt:	<i>Vast te stellen de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bergen 2013.</i>
--------------------	--

1. Waar gaat dit voorstel over?

Drie decentralisaties

De komende jaren hevelt het Rijk verschillende taken, verantwoordelijkheden en budgetten over naar gemeenten. Het gaat om drie decentralisaties, namelijk de extramurale begeleiding uit de Awbz, de volledige jeugdzorg en waarschijnlijk de Sociale werkvoorziening en Wajong (Participatiewet). Vanwege de sterke verbinding tussen de drie operaties heeft de gemeente Bergen gekozen voor een integraal plan van aanpak voor de drie decentralisaties (zie de Startnotitie Drie decentralisaties: het maatschappelijke domein in ontwikkeling, feb. 2012).

Om de drie centralisaties binnen de organisatie in te passen is een project gestart om de toegang tot maatschappelijke zaken integraal te realiseren. Het vormgeven van een integrale toegang binnen de gemeente Bergen gaat over de wijze waarop burgers binnenkomen en toegang krijgen tot maatschappelijke voorzieningen. Om een integrale toegang mogelijk te maken is het noodzakelijk dat we de ondersteuningvraag van onze inwoners anders aanpakken.

Met het overhevelen van taken naar gemeenten en de introductie van de compensatieplicht wil het Rijk onder andere bereiken dat gemeenten en professionals een andere rol vervullen in het vormgeven van ondersteuning aan haar inwoners.

Door een andere aanpak van de compensatieplicht is er sprake van een cultuurverandering in de maatschappelijke sector die de 'Kanteling' wordt genoemd. De Kanteling gaat over het anders vormgeven van de compensatieplicht in de Wmo. Kern van deze aanpak is het 'gekantelde gesprek'.

Kantelen gaat deels over het anders inrichten van de Wmo dienstverlening binnen de gemeentelijke organisatie. Een belangrijk onderdeel van de kanteling is een nieuwe Wmo verordening. De gekantelde verordening zal ondersteunend zijn aan de aanpak waarbij niet langer claims en rechten centraal staan, maar waarbij tijd genomen wordt voor een uitgebreid gesprek om de vraag te verhelderen en te zoeken naar passende ondersteuning.

Welke ondersteuning heeft de burger echt nodig om te kunnen participeren?

Definitie compensatieplicht: de plicht van het college aan personen met een beperking voorzieningen te bieden ter compensatie van hun beperkingen op het gebied van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie teneinde hen in staat te stellen:

- een huishouden te voeren;
- zich te verplaatsen in en om de woning;

- zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

De gemeente wordt gestimuleerd om de compensatieplicht op een nieuwe wijze vorm te geven, zodat mensen met een beperking betere kansen hebben om volwaardig mee te doen aan de samenleving, dat is het doel van de Kanteling.

Een gekantelde manier van werken vergt van de gemeente én burgers een nieuwe benadering:

- De gemeente zal meer tijd moeten nemen in het eerste gesprek met de klant. Het gesprek wordt meer vraagverhelderend, minder beoordelend;
- De gemeente én burgers moeten afstappen van de standaard voorzieningenlijst en alle mogelijkheden verkennen om een hulpvraag op te lossen. Hierbij staan behoud van regie over het eigen leven en zelfredzaamheid voorop;
- Samen met de burger wordt vastgesteld wat het resultaat van de ondersteuning moet zijn en welke oplossingen daaraan bijdragen. Het gaat dan lang niet altijd om individuele voorzieningen, ook met algemeen aanbod kan het resultaat bereikt worden.

Doordat de Kanteling ruimte biedt voor het voeren van een gesprek met de inwoners biedt dit de kaders om binnen het project integrale toegang ook de andere taken in het gesprek te betrekken. Waar burgers nu nog te maken krijgen met verschillende loketten (CJG, Wwb en Wmo loketten) voor verschillende voorzieningen op meerdere levensdomeinen, zal dat in de toekomst één loket of toegang worden. Nu moet een inwoner met een zorgvraag op het gebied van werk en inkomen, zorg en/of welzijn bij drie verschillende punten een aanvraag indienen en 'zijn verhaal doen'. Binnen het project integrale toegang willen we dit in de toekomst voorkomen en komt er één centraal punt voor de gehele zorgvraag van de klant. De nieuwe Wmo verordening is een eerste stap naar het vormgeven van de integrale toegang binnen de gemeente Bergen.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt? Door in te stemmen met de desbetreffende verordening gebouwd op vier pijlers beschikt de gemeente Bergen over een juridisch actueel kader:

- Inclusief denken: hierbij is zowel het perspectief van iemand met een beperking in beeld (zelfredzaamheid en toerusting om mee te doen) als het perspectief van een lokale samenleving die ingericht en geschikt is voor deelname van iedereen. Een gemeentelijk inclusief beleid zorgt voor toegankelijke algemene voorzieningen. Investerings in dergelijke voorzieningen leveren besparingen op omdat er minder individuele voorzieningen nodig zijn. Aan de andere kant investeert de Wmo in mensen die door hun activiteiten (vrijwilligerswerk, mantelzorg) een bijdrage aan de samenleving leveren;
- Maatwerk; het oplossen van individuele problemen is het uitgangspunt en niet het verstrekken van voorziening. Een oplossing moet worden afgestemd op de persoon, op zijn mogelijkheden en zijn situatie. De jurisprudentie tot nu toe maakt duidelijk dat aantoonbaar ingespeeld moet worden op het individuele karakter van een oplossing;
- Resultaten: De domeinen waarop de compensatieplicht van toepassing is zijn geformuleerd als te bereiken;
- Gesprek: komen tot een goed resultaat dat de problemen oplost op basis van maatwerk vraagt om een zorgvuldig proces. In de verordening is er voor gekozen zoveel mogelijk ruimte te scheppen om met de betrokkene zijn situatie in kaart te brengen. Dit gaat meestal via persoonlijke gesprekken. Het resultaat van een gesprek is voor een gemeente leidend bij de uiteindelijke beoordeling van een formele aanvraag. Er wordt niet meer in voorzieningen gedacht maar resultaatgebieden. Deze zijn uitgebreid beschreven om duidelijkheid te scheppen voor de aanvrager en de uitvoering omtrent de toetsing. In het 'gesprek' komen niet voorzieningen aan de orde maar alle resultaatgebieden.
- De verordening en de vier pijlers vormen samen het fundament van de gemeentelijke regelgeving en uitvoeringspraktijk van de Wmo.

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?*

(meer dan één optie mogelijk)
raadsbevoegdheid

4. *Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?*

a. *Burgerparticipatie*

Niet van toepassing

b. *Externe communicatie*

De verordening wordt direct na vaststelling door uw gemeenteraad op de gebruikelijke wijze gepubliceerd en treedt in werking met ingang van de dag na publicatie.

Daarnaast wordt er gepubliceerd in de gemeentekrant en op de gemeentelijke website.

c. *Extern overleg gevoerd met*

De Wmo Adviesraad is gevraagd om voor 20 december een advies aan te leveren voordat de stukken in het ARC van 17 januari worden behandeld.

Dit betekent dat het college het advies en de reactie op dit advies aan de ARC kan voorleggen voor 17 januari.

5. *Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?*

Geen

6. *Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?*

Als gemeenteraad bent u binnen de wet- en regelgeving bevoegd tot het vaststellen en wijzigen van verordeningen.

Afgelopen voorjaar heeft de VNG concept resultaten (nieuwe resultaatgebieden) gepubliceerd als voorschot op de decentralisatie van de extramurale begeleiding uit de AWBZ. Nu de wetgeving door het nieuwe kabinet ter hand wordt genomen, is het advies om de aanpassing van de gemeentelijke verordening aan nieuwe gemeentelijke taken, zoals de extramurale begeleiding nog niet door te voeren. Op dit moment is er geen wettelijk kader waarop de aanpassing gebaseerd kan worden. Zodra sprake is van een nieuw wetsvoorstel pakt de VNG het aanpassen van de modelverordening Wmo weer op. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen zal de verordening na akkoord van het nieuwe wetsvoorstel opnieuw aan de raad worden aangeboden met nieuwe resultaatgebieden met betrekking tot begeleiding AWBZ.

7. *Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?*

De verstrekking van individuele voorzieningen is een open einde regeling. De Kanteling richt zich op het oplossen van individuele problemen en niet het verstrekken van voorzieningen.

Het uitgangspunt van een integrale toegang is het brede integrale gesprek. Een mogelijke opbrengst van de Kanteling is dat mensen vaker vaststellen dat zij ondanks hun beperking beter kunnen participeren dan zij zelf denken. Het gesprek kan het verstrekken van voorzieningen op diverse manieren verminderen. Echter de consultants moeten voldoende alternatieven kunnen aanbieden (gelegen in algemene voorzieningen) om de inzet van duurdere individuele voorzieningen te kunnen voorkomen.

Beschikbare middelen zijn aanwezig om de verordening conform de kanteling uit te voeren. Dit zal in de toekomst een besparing opleveren.

Op basis van de verordening volgt jaarlijks een evaluatie, financiën worden hierin meegenomen.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

De gekantelde verordening is in overeenstemming gebracht met de geldende wetgeving.

Bijlagen:

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bergen 2013

Raadsbesluit

Bergen, 18 december 2012

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester